

כל נדרי: שטא טאקוי חב"ד

מדוע שלוחי חב"ד מצויים בלב סערות עולמיות באוקראינה, סין, ולאחרונה גם בפלורידה. מהי מהותו של רבי בישראל, וכיצד הדבר מתבטא במסירות נפשם של חסידיו השלוחים

צוות חילוץ חב"די

השבוע אחד מהמתפללים פה בא להודות לי על העבודה של חב"ד. הוא סיפר שחמותו גרה בפורט מאייערס פלורידה, האזור שבו הוריקן איאן הכה הכי חזק. ביום רביעי אחה"צ הם איבדו קשר איתה ובני משפחתה, כי היה לה טלפון של חברת ורייזון, ומגדל ענק שלהם באזור נפל. הם ידעו שהיא נמצאת אצל בנה שגר באותו אזור, אבל הם לא הצליחו ליצור איתה קשר.

לאחר שעברו שלשה ימים ביום שישי אחה"צ ולא שמעו ממנה אשתו דאגה מאוד לדעת את שלום אמה. הם התקשרו לרשויות הצלה המקומיות, והם לקחו את הפרטים ואמרו שישתדלו להגיע אלי, אבל הודיעו מראש שהם מקבלים מאות פניות, והם לא יכולים להבטיח מתי יתפנו אלי.

ואז לאחיו נפל רעיון. הוא הזכיר לו שכאשר הוא נוסע לבקר שם הוא נוהג להתפלל בחב"ד. "תתקשר לרב של חב"ד אולי הוא יוכל לעזור", הציע. הוא הצליח ליצור קשר עם השליח של הרבי בבוניטה ספרינגס, והשליח אמר לו שהוא לא יכול לעזור כי הכבישים מוצפים, אבל הציע שיתקשר לשליח בפורט מייערס, כי הוא עובד עם צוות חילוץ של "הצלה" שהגיע במיוחד מניו יורק עם אמבולנס ועם כל הציוד כדי לעזור ליהודים בקהילה.

הוא התקשר לשליח בפורט מייערס, ואכן השליח שלח את הצוות. הם נקשו על דלת הבית וחמותו ובני משפחתה היו מופתעים מאוד שביום שישי אחה"צ חב"דניקים באו לשאול בשלומם. מתברר שחמותו הייתה במצב טוב, רק שהטלפון לא עבד.

תלאות בדרך לסיין

מישהו שהקשיב לסיפור שאל אותי, מה זה חב"ד? האם זה ארגון של הפצת יהדות, או ארגון של מתנדבים שבאים להציל יהודים מהוריקן.

הרבה מכם יודעים שיש לי שני אחים שהם שלוחים של הרבי בשאנחיי סיין, הרב שלום והרב אברהם. אברהם נמצא בסיין מאז הקורונה ולא יצא משם אפילו לא פעם אחת. ושלוש שהוא המבוגר יותר יצא לפני שנה מסיין עם המשפחה לביקור קצר, אבל כשניסה לחזור לשם התברר לו שישנם הרבה קשיים.

כאשר הוא מצא סוף-סוף כרטיסים יקרים כדי לנסוע חזרה דרך קנדה, היה עליו לעשות בדיקת PCR. כשהוא הגיע למטוס הודיעו לו שכמה מבני המשפחה קיבלו תשובה פוזיטיבית לקורונה ולכן הם לא יכולים לעלות על המטוס. בקונסוליה הסינית אמרו לו שינסה שוב בעוד שישה חדשים. חודשים רבים לאחר מכן, כשהוא ניסה בפעם השנייה לעלות עם בני משפחתו על מטוס מגרמני לסיין, דקה לפני שעלה למטוס אמרו לו שבבדיקת PCR כולם יצאו נגטיב ורק הוא יצא פוזיטיב.

זה קרה עכשיו ממש לפני החגים. הם הוסיפו ואמרו שיתכן שזו "טעות", ואם הוא יצליח להראות שני בדיקות PCR נגטיב וימתין שבועיים הוא יוכל לטוס לסיין.

הבעיה הייתה שהוא היה מגיע לסיין בערב ראש השנה, והחוק הוא שצריכים להיות בהסגר במשך שבוע ב'מלון' סיני, ואם הוא יקבל בדיקה נגטיבית הוא 'יזכה' להיכנס למדינה. זאת אומרת שבמקרה הטוב ביותר הוא ובני משפחתו יצטרכו לחגוג את ראש השנה במלון סיני.

באותו זמן חיפשו רב שיבוא לנהל את התפילות לדוברי אנגלית בבית חב"ד פוקט שבתאילנד. שלום החליט להתנדב ואכן הוא נמצא שם כעת עם בני משפחתו בתקווה שאחרי החגים הם יצליחו להיכנס לסיין.

השבוע מישהו פה בקהילה שמכיר את אחי וגיסתי, פנה אלי ושאל אותי כך: "תסביר לי מדוע אחיך מתעקש לחזור לסיין? המצב שם מבחינה דמוקרטית הולך ומחמיר, פחות ופחות זרים מצליחים להיכנס למדינה, מה יש לו שם?! זה כבר לא מקום שמאיר פניו לתיירים. שיעשה רילוקיישן וזהו!".

בין אודסה לברלין

יש לי אחות שהיא ובעלה הרב אברהם וואלף הם השלוחים באודסה. כשפרצה המלחמה לפני שבעה חודשים הם הוציאו במבצע מסובך מאוד את ילדי בית היתומים "משפחה" מאודסה והעבירו אותם לברלין. הממשלה הגרמנית היתה מעורבת במבצע ההצלה הזה, בנוסף לכך הם הוציאו משם אימהות עם תינוקות וילדים צעירים שהאבות שלהם גויסו למלחמה באוקראינה.

מאז הם "תקועים" עם כשלוש מאות נשים וטף בברלין, במשך שישה חודשים הם שכרו בית מלון בברלין ושיכנו שם את כל הקבוצה, מי חלם שהמלחמה תמשך כ"כ הרבה זמן. ואז בעלי המלון הודיעו שב-15 לאוגוסט הם חייבים לעזוב את המקום. במאמצים מרובים הם מצאו בית הארחה גדול יפה ויקר מאוד ולשם הם העבירו את כולם.

באודסה נשארו עדיין אלפי יהודים שחיים שם כל זמן המלחמה, ולכן הם דואגים גם לקהילה שנשארה מאחור, הם מבקרים באודסה כל חודש ודואגים שהחיים היהודיים באודסה ימשיכו כתיקונם עד כמה שאפשר. בית הכנסת שם פעיל יום יום וכך גם בית התמחוי, והעיקר בית הספר היהודי פעיל וילדים באים ללמוד שם בכל יום.

בראשון לספטמבר שאז התחילו הלימודים באירופה, השלוחים לאודסה פתחו שני בתי ספר אחד בברלין ואחד באודסה, באירוע הפתיחה הם קישרו בזום את שני בתי הספר, הילדים ראו את אלו וזה התרגשות הייתה בשמים.

כרגע אחותי וגיסי ובני משפחתם נמצאים באודסה. הם החליטו לחגוג את החגים שם עם בני הקהילה שנמצאים במצב של מלחמה. הם חזרו לשם על אף שאף אחד לא יודע מה ילד יום.

ושוב נשאלת השאלה מה זה השיגעון הזה, זה מקום סכנה, מדוע הם חוזרים לשם?

לך תסביר מה זה חב"ד?

ישנו יהודי בישראל בשם הרב מנחם הכהן שי' שהוא רב תנועת המושבים ובעבר היה רב ההסתדרות וחבר כנסת מטעם סיעת המערך. בשנות השישים הוא זכה לפגוש את הרבי. נוצר ביניהם קשר מאוד חם והרבי מאוד חיבב אותו.

הוא מספר שבאחת האסיפות של הנהגת ההסתדרות עלתה לדיון שאלה בקשר

לחב"ד. ההסתדרות שלטה על השירות הרפואי בישראל שהיה נקרא "ההסתדרות הרפואית", כאשר רק חברי מפלגת העבודה או חברי מפלגות אחרות כמו מזרחי ופא"י היו זכאים לשירותי רפואה של קופת חולים של ההסתדרות, שהיא גם היתה השירות הכי מתקדם בישראל באותם ימים.

כפר חב"ד שהוקם בישראל בשנות החמישים רצה להשתייך לקופת חולים של ההסתדרות, אבל חזקה עליהם הוראתו של הרבי שהם לא יכולים להפוך לחברי מפלגה. אחד העקרונות החשובים של הרבי היה מאז ומתמיד שחב"ד היא בלתי מפלגתית. מפלגה מלשון פילוג, אמר הרבי, וחב"ד ענינה לאחד. לכן לחב"ד אין ולא תהיה שום שייכות לענייני מפלגות ופוליטיקה. הרבי גם הורה לשלוחים לא להתעסק ולא לדבר על פוליטיקה, כי ענינו של שליח, אמר הרבי, זוהי הפצת יהדות טהורה ולא שום דבר אחר.

בקשתה של חב"ד הייתה לקבל את השירותים של ההסתדרות הרפואית בישראל, מבלי להיות חברי מפלגה. כולם היו נגד, ואז הרב מנחם הכהן ביקש את רשות הדיבור. הוא התחיל עם שיר שכתב המשורר נתן אלתרמן, המתאר מברק שהגיע אל הצנזור ברוסי, ומוזכרת בו המילה חב"ד.

הצנזור לא ידע את משמעותה של המילה הזו והוא שאל "שטו טאקוי (מה זה) חב"ד?", עד שזה הגיע לצנזור הראשי שהיה ממשפחת חסידים. הוא התהלך בחדר הלוך ושוב, תוך שהוא אומר לעצמו: "שטא טאקוי חב"ד, לך תסביר ללא יהודי מה זה חב"ד?".

כהן פנה לחברי ההסתדרות ואמר: "להסביר לכם מה זה חב"ד על רגל אחת זה בלתי אפשרי, אבל זה משהו מיוחד ויש לתת על כך את הדעת!". לאור דבריו אישרה כל הוועדה פה אחד לקבל את חב"ד לקופת חולים (יחידויות ח"ד עמו' 101).

מיהו מנהיג אמת

אז מה זה חב"ד?

(באמת רק הרבי יכול לענות את התשובה לשאלה הזאת אבל אנחנו יכולים לנסות לענות על השאלה הזאת מיוסד על דברים שהרבי אמר)

חב"ד זה הרבי והכול בא מכוחו. מהו, אם כן רבי? באחת הפעמים הנדירות הרבי

הסביר מהו תפקידו של רבי. "רבי", הוא אמר, "תפקידו לדאוג לכל יהודי באשר הוא, לא משנה מיהו ולא משנה מהם הצרכים שלו".

כשמנהיג אומר שמתאים לו להתעסק עם סוג מסוים של יהודים, רק עם הלמדנים, או עם העשירים, אדם כזה לא ראוי להיות מנהיג ונשיא על עדה בישראל. מדוע? כי ישראל זה ראשי התיבות 'יש שישים ריבוא אותיות לתורה'. וכשם שאם חסר אות אחת אז כל ספר-התורה לא כשר, כך גם אם חסר יהודי אחד העם היהודי לא שלם, ולא משנה כלל מיהו אותו יהודי. (י"ב תמוז תשכ"ו תו"מ מ"ז עמ' 157)

הרבי ראה שהמשבר הגדול של הדור שלנו הוא משבר רוחני: ישנה התבוללות נוראה וצריך להציל כמה שיותר יהודים מטביעה רוחנית. לכן הרבי כיון את כל פעולותיו ושליחיו כדי לעסוק בהפצת יהדות, שכן הוא ראה בזה "פיקוח נפש" ממש. במשך שבעים השנה האחרונות זהו הצורך הדחוף ביותר של העם היהודי. בכל יום שעובר עוד ועוד צעירים מאבדים את הקשר עם העם היהודי בהתבוללות ונישואי תערובת.

לצד זאת, כשהגיע משבר הומניטרי של יהודים הרבי טיפל בזה מיד. בשנת 1986 התרחש "אסון צ'רנוביל", התאונה הגרעינית החמורה ביותר של המאה העשרים. המשטר הקומוניסטי בזמנו ניסה להסתיר מהאזרחים את האירוע החמור, שהקרינה הגרעינית היא סכנה חמורה ובמיוחד לילדים.

יהודי אחד כתב לרבי על כך שישנם ילדים יהודיים רבים שנמצאים באזור האסון זה "פיקוח נפש" ואף אחד לא דואג להם. הרבי הוציא "פתק" קצר לעסקני חב"ד בישראל והורה להם לטפל במשבר הזה. בשנת 1990 הקבוצה הראשונה הגיעה לישראל, שמנתה 196 ילדים, ומאז עלו 80 קבוצות המונים בסך הכול כ-2500 ילדים ובעקבותיהם עלו רבים מהוריהם. הילדים נקלטו במעונות בכפר חב"ד, שם עברו בדיקות ומעקב רפואי וקיבלו תזונה מתאימה. הם טופלו במסירות עד שגדלו והבריאו. הפרויקט הזה זכה להוקרה של האו"ם.

הרבי הוא מנהיג שלוקח אחריות על כל יהודי, וכמו שהורה דואג לכל הצרכים של ילדיו, הן הגשמיים והן הרוחניים והתאריך של הדאגה הזאת אף פעם לא פג. לכן אנו נדאג לילדים שלנו גם כשהם יהיו בני ארבעים וחמש, (ברור שאנו רוצים שהם יעמדו על רגליהם ובכוחות עצמם), אבל בסופו של דבר נעשה הכול בשבילם, כך גם הרבי דואג לכל יהודי.

חב"ד זה הרבי. החסידים הם רק הידיים והרגליים, ולכן כל בעיה יהודית היא בעצם בעיה חב"דית. אם יש יהודים בסין זוהי הבעיה של השליח בסין ואם יש יהודים באודסה זוהי הבעיה של השליח באודסה. וכמו שהורה לעולם לא יאמר זאת לא הבעיה שלי כך גם אצל הרבי כל בעיה של יהודי זאת הבעיה שלו.

רבתיי, לא צריך זקן וכובע שחור כדי להיות שליח של הרבי. כל אחד שיהודי אחר יקר לו הוא בעצם שליח של הרבי.

ביום כיפור אנו באים לקב"ה ומבקשים "אבינו מלכנו^ה". כשאנו נתייחס ליהודי אחר כמו אבא לבן גם הקב"ה יתייחס אלינו כמו אבא לבן, וכמו שאבא מוותר לבנו אלף פעמים ורוצה רק בטובתו כך גם הקב"ה ימחל לנו וייתן לכולנו שנה טובה ומתוקה.